

Monumentnummer*: 506718

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 06 februari 1997
Kadaster deel/nr 82822/132

Woonplaats* Maastricht
Gemeente* Maastricht
Provincie* Limburg

Locatiennaam Maastricht
Locatieomschrijving Kommelkwartier

Kadastrale gemeente* Maastricht
Sectie* A
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 6305

Omschrijving**

Inleiding

CAFÉ-HOTEL De Poort, 1927, beeldbepalend gesitueerd op de locatie van de voormalige Tweebergenpoort, op het samensmeltingspunt van Grote Gracht, Brusselsestraat en Oude Tweebergenpoort. Gebouwd in expressionistische stijl, naar een ontwerp van architect A. van de Sandt voor de Firma F. Brand te Wijlre.

Omschrijving

Café De Poort is ingepast in de oude nederzettingsstructuur van de Maastrichtse binnenstad en vormt daar de beëindiging van de gesloten straatwanden van de Grote Staat en de Oude Tweebergenpoort. Café De Poort heeft om die reden een souterrain, drie bouwlagen en een zolderverdieping op een min of meer rechthoekige plattegrond, waarvan de zuidzijde aan de Oude Tweebergenpoort niet parallel loopt met de noordzijde aan de Grote Staat. De hoofdgevel is naar de Brusselsestraat gekeerd.

Het geheel wordt gedekt door een samengesteld schilddak met leien.

Luifelgoten op consoles, dakkapellen op de zijdakvlakken, topgevel met insteekkap, in de dakconstructie doorlopende volumes met platte dakdelen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In het souterrain bevinden zich betonnen keldergewelven op stalen I-profielen. Bakstenen keldermuren. Met hardsteen beklede plint met souterrainvensters, in de hoofdgevel doorlopend tot aan de vensterbovenlichten, in de zijgevels tot aan de vensterdorpels. In de zijgevels is de optrek tot aan de vensterbovenlichten uitgevoerd in zandsteen. Geel genuanceerde bakstenen optrek in staand verband. In deze optrek zeer expressieve toepassing van hardsteen en baksteen: hardstenen topgevel- afdekking, venstertraceringen, vlakgehouden waterlijsten, raamdorpels, zaagtanddorpellijsten, waterspuwers in de noordelijke hoekpartij, etc. Gedeeltelijk geprofileerde strekken. Siermetselwerk in blokverband tussen de vensters van de tweede en derde laag, etc.

De hoofdgevel aan de Brusselsestraat telt drie vensterassen, is met uitzondering van de hoekerker symmetrisch ingedeeld en wordt in de tweede as bekroond door een topgevel onder ingestoken schilddak. In de eerste laag rondboogvormige houten kozijnen, waarvan de middelste toegang geeft tot de entreesluis, met aan weerszijden vier verzinkbare houten caféramen (één in elke zijgevel), waarvan het takelmechanisme in het souterrain is geplaatst. Glas-in-lood bovenlichten met H-vormige geleding. Glas-in-lood zijlichten op de gevelhoeken. In de tweede en derde bouwlaag rechthoekige, verticaal ingedeelde houten vensters met horizontaal ingedeelde glas-in-lood bovenlichten. In de middenas, tussen de tweede en derde laag, een stadsklok. In de topgevel twee rechthoekige, verticaal ingedeelde houten vensters, waartussen een baksteentracering met hardstenen aanzet en bekroning. Twee vlaggemasten tussen de vensterassen.

In de noordelijke zijgevel, boven het rondboogvormige cafévenster, twee vensterassen met rechthoekige houten T-vensters en horizontaal ingedeelde glas-in-lood bovenlichten.

De overgang naar de zuidelijke zijgevel wordt geaccentueerd door een in de tweede bouwlaag aangezette ronde erker op een expressief vormgegeven hardstenen console, hoog oplopend in de dakconstructie en voorzien van een plat. Deze erker heeft in elke laag drie rechthoekige houten vensters in hardstenen lijsten, met horizontaal ingedeelde, glas-in-lood bovenlichten. Onder het plat van de erker drie vierkante, ongelede houten vensters, met een geornamenteerde hardstenen dorpellijst op consoles.

De zuidelijke zijgevel is onregelmatig ingedeeld. In de eerste laag een rondboogvormig houten café-venster, een rechthoekig houten T-venster met horizontaal ingedeeld glas-in-lood bovenlicht en een rechthoekige houten paneeldeur. Deze deur is geplaatst voor het trappenhuis van het voormalige hotelgedeelte en maakt deel uit van een risaliet met drie lisenen, waartussen rechthoekige houten trappenhuisvensters met horizontaal ingedeeld bovenlicht en waarboven een houten luifelgoot. In de eerste en tweede as rechthoekige houten T-vensters met horizontaal ingedeelde glas-in-lood bovenlichten. Boven de eerste en tweede as een luifelgoot. De tweede en derde as lopen uit in een in het dak doorlopende topgevel onder plat, waarin twee rechthoekige, verticaal ingedeelde houten vensters, waartussen een baksteentracering met hardstenen aanzet cq. bekroning.

De INTERIEURindeling van het cafégedeelte is gewijzigd, de interieurindeling van de tweede en derde bouwlaag - met een centrale gang tegen de achtergevel - is intact. Hierin vormen onder meer de paneeldeuren in lijsten, het trappenhuis met geornamenteerde balustrade, de houten vloeren en de glas-in-lood bovenlichten belangrijke elementen.

Waardering

De architectuurhistorische waarden van Café De Poort worden bepaald door de bouwstijl, de betrokkenheid van architect A. van de Sandt, de zeer hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp, het deels streekgebonden materiaalgebruik, de ornamentiek en de bijzondere samenhang tussen exterieur en enkele interieuronderdelen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Café De Poort is een belangrijk onderdeel van het beschermde stadsgezicht Maastricht, is vanwege de situering ten zeerste verbonden met de ontwikkeling van de binnenstad en is van zeer groot belang voor het aanzien van het Maastrichtse stadscentrum.

Café De Poort verkeert in een zeer gave staat en is zeer belangrijk in relatie tot de structurele en visuele gaafheid van de stedelijke omgeving. Café De Poort beschikt bovendien over een aanzienlijke architectuurhistorische zeldzaamheidswaarde.

Hoofdcategorie

Sport, recreatie, vereniging en horeca

Subcategorie

Horeca

Functie

Café